

HEBREEËN

11

Geloof geeft zicht op het onzichtbare en wordt zichtbaar in gehoorzaamheid, bevrijding en volharding.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/hebreeen/11

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Geloof en volharding in de brief aan de Hebreëen	4 min	4
2	Lezing van Hebreëen 11	7 min	6
3	Gods getuigenis over de oudtestamentische gelovigen	4 min	11
4	Geloof brengt zichtbare resultaten voort	2 min	13
5	Geloof maakt Gods beloften nu al werkelijk	2 min	14
6	Gods beloften geven houvast in beproevingen	5 min	15
7	Geloof als bewijs van de onzichtbare wereld	2 min	18
8	Vertrouwen op anderen geeft ons kennis	3 min	19
9	God maakt Zich door geloof aan ons bekend	4 min	21
10	Gods Woord is betrouwbaarder dan onze zintuigen	2 min	23
11	De schepping begrijpen door Gods Woord	2 min	24
12	Geloof geeft zicht op de geestelijke wereld	3 min	26
13	De zichtbare wereld heeft een onzichtbare oorsprong	2 min	27
14	Noach en de aartsvaders zien wat nog komt	3 min	28

15	Mozes' ouders zien Gods bedoeling met hun kind	2 min	30
16	Mozes houdt vol alsof hij God ziet	2 min	31
17	Uitzicht op de opstanding geeft kracht	2 min	32
18	Geloof blijkt uit gehoorzaamheid aan God	4 min	34
19	Mozes kiest voor Gods volk	2 min	36
20	Het Pascha vieren op Gods woord	3 min	38
21	Geloof en Gods reddende ingrijpen	3 min	41
22	God helpt waar menselijke kracht tekortschiet	2 min	44
23	Mozes wordt bewaard door het geloof van zijn ouders	2 min	45
24	Geloof geeft moed om angst te overwinnen	3 min	46
25	Ook lijden en martelaarschap horen bij geloof	3 min	48
26	God vertrouwen wanneer bevrijding uitblijft	3 min	50
27	Door geloof Gods goedkeuring ontvangen	2 min	51
28	Samen met de geloofsgetuigen de wedloop lopen	3 min	53
	Om verder te lezen		54

1

Geloof en volharding in de brief aan de Hebreeënen

We gaan Hebreeënen hoofdstuk 11 bekijken. Zoals bijna iedereen weet, is Hebreeënen 11 een van die beroemde hoofdstukken, omdat het hét klassieke hoofdstuk over een belangrijk Bijbels onderwerp is. Het is net als 1 Korinthe 13. Iedereen weet wat 1 Korinthe 13 is. Het is het hoofdstuk over de liefde. 1 Korinthe 15 is het hoofdstuk over de opstanding. Hebreeënen hoofdstuk 11 is het hoofdstuk over geloof. Het is echt een geweldig hoofdstuk dat op zichzelf kan staan. Je denkt er bijna niet aan als onderdeel van een betoog dat al het hele boek door loopt. Het is zoiets dat als een afzonderlijk traktaat over geloof uitgegeven zou kunnen worden en zelfs helemaal geen context nodig heeft. Het biedt zijn eigen context.

Toch heeft het wel een context, zoals alles in de brieven. Het komt ter sprake omdat aan het einde van hoofdstuk 10, eigenlijk aan het einde van het betoog van het boek, alleen nog aansporing overblijft. In hoofdstuk 10, vers 19 tot en met 25, worden we aangespoord om vrijmoedig het allerheiligste binnen te gaan. In vers 22 staat:

laten wij tot Hem naderen met een waarachtig hart, in volle zekerheid van het geloof, nu ons hart gereinigd is van een slecht geweten en ons lichaam gewassen is met rein water.

HEBREEËN 10:22

Hij spoort ons dus aan om geloof te hebben. Geloof waarin? Geloof in Christus. Geloof in Zijn werk als Hogepriester voor ons. Geloof in de werkzaamheid van Zijn offer, Zijn volbrachte werk, waarbij Hij Zichzelf eenmaal heeft geofferd en daarna is gaan zitten. Door geloof gaan we de rust binnen waarover hij in hoofdstuk 4 sprak. Aan het einde van zijn betoog spoort hij ons aan om ons door deze sterke geloofszekerheid te laten kenmerken.

In ongeveer de tweede helft van hoofdstuk 10 heeft hij ons opnieuw een waarschuwend gedeelte gegeven over afvallig worden. Aan het einde daarvan staat ook een aansporing tot geloof. Want hij zegt in hoofdstuk 10, vers 36:

Want u hebt volharding nodig, opdat u, na het volbrengen van de wil van God, de vervulling van de belofte zult verkrijgen.

HEBREEËN 10:36

Hij vervolgt in de verzen 37 en 38:

Nog een korte tijd, en Hij Die komt, zal komen en niet uitblijven. De rechtvaardige zal door geloof leven. Maar als iemand zich terugtrekt, heeft Mijn ziel geen behagen in hem.

HEBREEËN 10:37-38

Met zich terugtrekken bedoelt hij: zich terugtrekken uit het geloof.

Dat gaan we zien in hoofdstuk 11, vers 6:

Zonder geloof is het echter onmogelijk God te behagen. Want wie tot God komt, moet geloven dat Hij is, en dat Hij beloont wie Hem zoeken.

HEBREEËN 11:6

Gods ziel zal geen behagen hebben in de persoon die zich uit het geloof terugtrekt. Vers 39 zegt:

Wij zijn echter geen mensen die zich onttrekken en daardoor naar het verderf gaan, maar mensen die geloven, tot behoud van hun ziel.

HEBREEËN 10:39

Dat is geloof.

Hij heeft dus gezegd dat we met volle geloofszekerheid tot God moeten naderen. We worden door geloof behouden. God heeft er geen behagen in als we ons uit het geloof terugtrekken. En we moeten geloven, dat wil zeggen: geloof blijven hebben, tot aan het uiteindelijke eindpunt van ons behoud.

2

Lezing van Hebreeën 11

Nu hij geloof in hoofdstuk 10 zo nadrukkelijk aan de orde heeft gesteld, is het alleen maar passend dat hij het geloof nader uiteenzet. Deze uiteenzetting over geloof in Hebreeën 11 is heel diepgaand en heel veelomvattend. Ik wil er dan ook heel wat afzonderlijke punten uit halen. Sommige van die punten staan verspreid door het hoofdstuk. Daarom zou ik graag het hele hoofdstuk willen lezen. Dat heb ik bij geen van de hoofdstukken die we hiervoor hebben behandeld gedaan. Maar we moeten zo ongeveer het hele hoofdstuk in ons achterhoofd hebben terwijl we naar de afzonderlijke delen ervan kijken. Ik ga dit hoofdstuk doorlezen en daarna enkele belangrijke kenmerken ervan bespreken.

Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet. Hierdoor immers hebben de ouden een goed getuigenis gekregen. Door het geloof zien wij in dat de wereld tot stand gebracht is door het Woord van God, en wel zo dat de dingen die men ziet, niet ontstaan zijn uit wat zichtbaar is.

HEBREEËN 11:1-3

Door geloof bracht Abel God een beter offer dan Kaïn. Daardoor kreeg hij het getuigenis dat hij rechtvaardig was: God getuigde van zijn gaven. Door dat geloof spreekt hij nog, ook al is hij gestorven. Door geloof werd Henoch weggenomen, zodat hij de dood niet zag. Hij werd niet gevonden, omdat God hem had weggenomen. Vóór zijn wegneming had hij het getuigenis gekregen dat hij God behaagde. Zonder geloof is het onmogelijk Hem te behagen. Wie tot God komt, moet geloven dat Hij bestaat en dat Hij degenen beloont die Hem ernstig zoeken. Door geloof bouwde Noach, nadat God hem had gewaarschuwd voor dingen die nog niet te zien waren, uit ontzag voor God een ark om zijn gezin te redden. Daardoor veroordeelde hij de wereld en werd hij erfgenaam van de gerechtigheid die overeenkomstig het geloof is. Door geloof gehoorzaamde Abraham toen hij werd geroepen om te vertrekken naar een plaats die hij later als erfdeel zou ontvangen. Hij vertrok zonder te weten waar hij heen ging. Door geloof verbleef hij als vreemdeling in het beloofde land. Hij woonde in tenten met Izak en Jakob, die dezelfde belofte met hem zouden erven. Want hij verwachtte de stad met fundamenten, waarvan God de Bouwer en Ontwerper is. Door geloof ontving ook Sara zelf kracht om zwanger te worden. Zij kreeg een kind toen zij daarvoor te oud was, omdat zij Hem Die het beloofd had betrouwbaar achtte. Daarom kwamen uit één man, die zo goed als dood was, zoveel nakomelingen voort als de sterren aan de hemel, ontelbaar als het zand aan de zee.

HEBREEËN 11:4-12

Deze allen zijn in het geloof gestorven. Zij hebben de vervulling van de beloften niet verkregen, maar hebben die vanuit de verte gezien en geloofd en begroet, en zij hebben beleden dat zij vreemdelingen en bijwoners op de aarde waren. Want wie zulke dingen zeggen, laten duidelijk blijken dat zij een vaderland zoeken. En als zij aan het vaderland gedacht hadden vanwaaruit zij weggegaan waren, zouden zij gelegenheid gehad hebben om terug te keren. Maar nu verlangen zij naar een beter, dat is naar een hemels vaderland. Daarom schaamt God Zich niet voor hen om hun God genoemd te worden. Want Hij had voor hen een stad gereedgemaakt.

HEBREEËN 11:13-16

Door het geloof heeft Abraham, toen hij door God op de proef gesteld werd, Izak geofferd. En hij, die de beloften ontvangen had, heeft zijn eniggeborene geofferd. Tegen hem was gezegd: Dat van Izak zal uw nageslacht genoemd worden. Hij overlegde bij zichzelf dat God bij machte was hem zelfs uit de doden op te wekken. En hij kreeg hem als het ware daaruit ook terug. Door het geloof heeft Izak zijn zonen Jakob en Ezau gezegend, met betrekking tot toekomstige dingen. Door het geloof heeft Jakob bij zijn sterven ieder van de zonen van Jozef gezegend en hij boog zich in aanbidding neer, terwijl hij leunde op het uiteinde van zijn staf. Door het geloof heeft Jozef bij zijn sterven melding gemaakt van de uittocht van de Israëlieten en heeft hij een opdracht gegeven in verband met zijn gebeente.

HEBREEËN 11:17-22

Door het geloof werd Mozes, toen hij geboren was, drie maanden lang door zijn ouders verborgen, omdat zij zagen dat het een heel bijzonder kind was. En zij waren niet bevreesd voor het bevel van de koning. Door het geloof heeft Mozes, toen hij groot geworden was, geweigerd een zoon van de dochter van de farao genoemd te worden. Hij koos ervoor liever met het volk van God slecht behandeld te worden dan voor een ogenblik het genot van de zonde te hebben. Hij beschouwde de smaad van Christus als grotere rijkdom dan de schatten in Egypte, want hij had het loon voor ogen. Door het geloof heeft hij Egypte verlaten zonder bevreesd te zijn voor de toorn van de koning. Want hij bleef standvastig, als zag hij de Onzichtbare. Door het geloof heeft hij het Pascha ingesteld en het besprenkelen met het bloed, opdat de verderver van de eerstgeborenen hen niet zou treffen. Door het geloof zijn zij door de Rode Zee gegaan als over het droge. Toen de Egyptenaren dat ook probeerden te doen, zijn ze verdronken. Door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen, nadat ze tot zeven dagen toe omringd waren geweest. Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen, omdat zij de verkenners met vrede had ontvangen.

HEBREEËN 11:23-31

En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd ontbreekt mij om te vertellen over Gideon, Barak, Simson, Jefta, David en Samuel en de profeten. Zij hebben door het geloof koninkrijken overwonnen, gerechtigheid in praktijk gebracht, beloften verkregen, muilen van leeuwen gesloten. Zij hebben de kracht van het vuur geblust, zij zijn aan de scherpte van het zwaard ontkomen, zij hebben in zwakheid kracht ontvangen, zij zijn machtig geworden in de oorlog, legers van vreemden hebben zij op de vlucht gejaagd. Vrouwen hebben hun doden terug gekregen door opstanding uit de dood. Maar anderen zijn gefolterd en namen de aangeboden verlossing niet aan, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden. En weer anderen hebben spot en geselslagen verdragen, ja zelfs boeien en gevangenis. Zij zijn gestenigd, in stukken gezaagd, in verzoeking gebracht, met het zwaard ter dood gebracht. Zij hebben rondgelopen in schapenvachten en geitenvellen. Zij leden gebrek, werden verdrukt en mishandeld. De wereld was hen niet waard. Zij dwaalden rond in afgelegen plaatsen en verbleven op bergen, in grotten en in hollen in de aarde. En deze allen hebben, hoewel zij door het geloof een goed getuigenis van God gekregen hebben, de vervulling van de belofte niet verkregen, daar God met het oog op ons iets beters voorzien had, opdat zij zonder ons niet tot de volmaaktheid zouden komen.

HEBREEËN 11:32-40

3

Gods getuigenis over de oudtestamentische gelovigen

We hebben dat overzicht van het hele hoofdstuk echt nodig om het op waarde te kunnen schatten. Ik wil nu hier en daar stukjes eruit halen om bepaalde punten duidelijk te maken. Het hoofdstuk begint met een soort omschrijving van hoe geloof werkt. Er staat in vers 2:

Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet. Hierdoor immers hebben de ouden een goed getuigenis gekregen. Door het geloof zien wij in dat de wereld tot stand gebracht is door het Woord van God, en wel zo dat de dingen die men ziet, niet ontstaan zijn uit wat zichtbaar is.

HEBREEËN 11:1-3

Dat wil zeggen, God getuigde dat ze prima waren. In wezen werden ze door geloof gerechtvaardigd in Gods ogen. Hij noemt dat eigenlijk ook uitdrukkelijk, bijvoorbeeld in vers 7. Aan het eind staat dat Noach vanwege zijn geloof:

Door het geloof heeft Noach, toen hij een aanwijzing van God ontvangen had van de dingen die nog niet te zien waren, uit ontzag voor God de ark gebouwd, tot redding van zijn gezin. Daardoor heeft hij de wereld veroordeeld en is hij een erfgenaam geworden van de rechtvaardigheid die overeenkomstig het geloof is.

HEBREEËN 11:7

De gerechtigheid die overeenkomstig het geloof is, is natuurlijk rechtvaardiging door geloof.

Met de oudsten worden de mensen uit het Oude Testament bedoeld die vervolgens worden opgesomd. Het is interessant dat de lijst al vrij vroeg begint. Niet zo vroeg als zou kunnen, want Adam en Eva worden niet genoemd. Dat roept vragen op over de vraag of de schrijver geloofde dat Adam en Eva mensen van geloof waren of niet. Abel wordt als eerste genoemd, en dan Henoeh, en dan Noach, en dan Abraham en Izak en Jakob. Sara ook. En dan springt het over naar Mozes. De tijd van Jozua wordt genoemd vanwege het instorten van de muren van Jericho. De tijd van de richters wordt genoemd met Gideon, Barak, Jefta, Simson. Na de tijd van de richters krijg je Samuel, David en de profeten. Daarmee komen we eigenlijk bij het einde van het Oude Testament. De profeten waren er tot aan Maleachi.

Er waren dus in alle tijden, vanaf Abel tot aan het einde van de oudtestamentische periode, mensen van geloof. Nu weten we, als we het Oude Testament lezen, dat de meeste mensen in de wereld, en zelfs de meeste mensen in Israël, geen mensen van geloof waren. Ze waren overwegend afvallig, overwegend zondaars. Maar God had een overblijfsel dat wel uit mensen van geloof bestond. En over hen werd getuigenis afgelegd. God legde getuigenis over hen af. Ik weet niet precies in welke vorm de schrijver zich dat getuigenis voorstelt. Hij zegt bijvoorbeeld:

Door het geloof werd Henoeh weggenomen, opdat hij de dood niet zou zien. En hij werd niet gevonden, omdat God hem weggenomen had. Vóór zijn wegneming kreeg hij namelijk het getuigenis dat hij God behaagde.

HEBREEËN 11:5

Ik weet niet waar we dat getuigenis lezen. Het wordt niet genoemd in Genesis hoofdstuk 5, waar zijn verhaal wordt verteld. Maar volgens mij wordt ermee gezegd dat God in het algemeen getuigenis aflegt door deze mensen met waardering te gedenken.

Door hun een plaats te geven in het Bijbelse verslag onder de rechtvaardigen. Dat is Gods getuigenis dat ze op de goede weg waren. En zij zijn voor ons een grote wolk van getuigen. Dat wil zeggen: ze getuigen. Ze leggen tegenover ons getuigenis af. Ze zijn

getuigen. Zoals in een rechtszaal hebben we in deze groep een grote wolk van getuigen. En zo worden ze in hoofdstuk 12, vers 1 genoemd.

4

Geloof brengt zichtbare resultaten voort

Als we de lijst doorlopen van de geloofshelden in het Oude Testament, die bijna het hele hoofdstuk beslaat, zullen we zien dat er steeds staat:

‘Door geloof hebben ze...’ En dan volgt er iets. En dat iets laat ons zien wat geloof voortbrengt, wat de resultaten van geloof zijn. Dat is heel belangrijk, want de schrijver is het natuurlijk met Paulus eens dat we door geloof gerechtvaardigd worden. Maar geloof hoort resultaten te hebben.

In hoofdstuk 6, vers 9 zegt de schrijver, na een van de gedeelten met waarschuwingen:

Ook al spreken wij zo, geliefden, wat u betreft zijn wij echter overtuigd van betere dingen, die met de zaligheid samenhangen.

HEBREEËN 6:9

Wat voor dingen gaan er met behoud gepaard? Is behoud alleen maar een toegangsbewijs voor de hemel wanneer je sterft? Nee, er zijn dingen die met behoud gepaard gaan. Wat zijn die dingen? Ze worden zichtbaar in de dingen die met geloof gepaard gingen. Er zijn dingen die met geloof gepaard gaan.

‘Door geloof hebben ze...’ En dan lezen we iets over hun geschiedenis dat de resultaten van geloof in hun leven laat zien. We gaan dus zien hoe geloof eruitziet wanneer het tot uiting komt.

Voordat hij over deze mensen begint te spreken, wat hij vanaf vers 4 tot aan het einde doet, hebben we de eerste drie verzen. Trouwens, in de verhalen wijkt hij soms even af om hier of daar iets duidelijk te maken over hen of over hun geloof. Dat komt dan naast de fundamentele uitspraak dat ze door geloof het een of ander deden. Zoals ik al zei, is vers 1 eigenlijk een definitie van geloof. En dan gaan vers 2 en 3, vooral vers 3, terug naar de schepping. Die was vóór Abel, vóór de personen over wie het hier gaat.

Maar het is niet zo dat God door geloof de wereld schiep, zoals de mensen van de Word of Faith-beweging zouden zeggen. Het is veeleer zo dat wij door geloof weten dat God de wereld schiep. Ons geloof komt in de bespreking als eerste aan bod. Wij geloven dat God de wereld uit niets heeft geschapen. En wij zijn eenvoudigweg de laatsten in een lange reeks van mensen die geloof hadden. Hij gaat terug naar de vroegsten en gaat dan verder, tot bijna aan de tijd van de lezers zelf.

5

Geloof maakt Gods beloften nu al werkelijk

Laten we dus naar de definitie in vers 1 kijken, want dat is de zin die het onderwerp van het hoofdstuk aangeeft.

Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet. Hierdoor immers hebben de ouden een goed getuigenis gekregen. Door het geloof zien wij in dat de wereld tot stand gebracht is door het Woord van God, en wel zo dat de dingen die men ziet, niet ontstaan zijn uit wat zichtbaar is.

HEBREEËN 11:1-3

[Vertalersnoot: De Engelse Bijbeltekst die Gregg aanhaalt gebruikt ‘substance’, waar de HSV ‘een vaste grond’ heeft. Zijn uitleg hier en verderop speelt met de betekenis ‘substantie’ of ‘tastbare werkelijkheid’.]

Het is substantie en het is bewijs. Wat betekent dat? Het is de substantie van dingen waarop gehoopt wordt. Met 'dingen waarop gehoopt wordt' worden dingen bedoeld die nog niet gebeurd zijn. Wenselijke dingen, maar we hebben ze nog niet werkelijkheid zien worden. Ze zijn beloofd. Denk eraan dat er in hoofdstuk 10, vers 36 staat:

Want u hebt volharding nodig, opdat u, na het volbrengen van de wil van God, de vervulling van de belofte zult verkrijgen.

HEBREEËN 10:36

[Vertalersnoot: Gregg noemt hier vers 39, maar haalt vers 36 aan.]

Er is dus een belofte waarvan de vervulling nog ontvangen moet worden. Het is nog niet gebeurd. Er wordt nog steeds op gehoopt.

Geloof is de substantie van dingen waarop gehoopt wordt. Maar hoe kan iets wat nog niet gebeurd is überhaupt substantie hebben? Het heeft geen substantie. Het heeft per definitie geen tastbare werkelijkheid. Als erop gehoopt wordt, ligt het in de toekomst. Het is nog geen werkelijkheid geworden. Hoe kan iets wat niet gebeurd is substantie hebben? Geloof is daarvan de substantie.

Dat wil zeggen: hoop ik op een opstanding? Ja. Moet ik tot die tijd wachten om die te waarderen? Nee, ik kan die nu al waarderen. Ik kan die nu omarmen alsof die tastbaar werkelijk is, omdat mijn geloof de belofte van God vastgrijpt. En daardoor wordt die voor mij in zekere zin werkelijkheid. Het zal een ander soort werkelijkheid zijn wanneer het daadwerkelijk gebeurt. Ondertussen kan ik ervan genieten alsof het al een werkelijkheid is die ik bezit. Ik kan mijn armen eromheen slaan en die omarmen. Door geloof heeft het substantie.

6

Gods beloften geven houvast in beproevingen

Wanneer je een beproeving doormaakt, hoop je op het einde van die beproeving. En je weet dat er een einde aan zal komen, omdat beproevingen komen en gaan. Ze blijven niet altijd duren, maar je weet nooit hoelang ze zullen duren. Sommige duren zelfs totdat je sterft, maar dan eindigen ze. Beproevingen zijn allemaal tijdelijk. Ze zijn niet eeuwig. En omdat dat zo is, kijk je, wanneer je in een beproeving zit, in welke moeilijke omstandigheid dan ook, naar de belofte dat hier een einde aan zal komen.

Sterker nog, er is meer dan dat. Er is een belofte:

En wij weten dat voor hen die God liefhebben, alle dingen meewerken ten goede, voor hen namelijk die overeenkomstig Zijn voornemen geroepen zijn.

ROMEINEN 8:28

In Romeinen 8:28 staat dat we weten dat alle dingen dat doen. Dus in zekere zin is er, telkens wanneer je iets doormaakt wat heel ontmoedigend is of heel moeilijk te dragen, een belofte van God. Ten eerste is het niet blijvend. Denk eraan, Paulus zei:

Want onze lichte verdrukking, die van korte duur is, brengt in ons een allesovertreffend eeuwig gewicht van heerlijkheid teweeg.

2 KORINTHE 4:17

Dat zei Paulus in 2 Korinthe 4, volgens mij ergens rond vers 18, als ik me niet vergis. Daar ergens, misschien 17. Hij zei:

Want onze lichte verdrukking, die van korte duur is, brengt in ons een allesovertreffend eeuwig gewicht van heerlijkheid teweeg.

2 KORINTHE 4:17

Dus wanneer ik een beproeving doormaak, zit ik in iets wat voorbijgaat. Er is beloofd dat het zal eindigen. Er is zelfs beloofd dat ik het later zal waarderen, omdat het iets goeds voor mij zal uitwerken. Ik kan erop terugkijken. Job zei:

Maar Hij kent de weg die ik ga. Laat Hij mij beproeven — ik zal er als goud uitkomen.

JOB 23:10

Dat soort beloften. En Petrus zegt hetzelfde tegen de christenen in 1 Petrus 1:7, waar hij zegt:

opdat de beproeving van uw geloof — die van groter waarde is dan die van goud, dat vergaat en door het vuur beproefd wordt — mag blijken te zijn tot lof en eer en heerlijkheid, bij de openbaring van Jezus Christus.

1 PETRUS 1:7

Beproevingen zijn uiteindelijk iets goeds. Ze zijn niet goed wanneer je ze doormaakt, maar hier gaat het om. God heeft beloofd dat ik op een dag reden zal hebben om blij te zijn wanneer ik op deze beproeving terugkijk. En ik heb in mijn eigen ervaring ook gemerkt dat dit waar is. Ik heb beproevingen doorgemaakt waarbij ik me op dat moment niet eens kon voorstellen, ten eerste, dat het leven op een dag weer te verdragen zou zijn, of, ten tweede, dat ik blij zou zijn dat het gebeurd was. Ik kon het me niet voorstellen, maar ik wist dat het waar was, omdat de Bijbel het zegt. De belofte van God. Je geloof grijpt de belofte van God vast.

En de uitkomst van de beproeving, die nog niet heeft plaatsgevonden, datgene waarop je hoopt omdat je het nog niet ziet, kun je omarmen. Je kunt je in beproevingen verheugen, net zoals je je zou verheugen wanneer de beproeving wordt weggenomen. Want je weet dat de beproeving zal worden weggenomen en dat de dingen daardoor beter zullen zijn. En je denkt: ‘Nou, op een dag zal ik me hierover verheugen. Waarom zou ik tot dan wachten? Ik kan me er nu al in verheugen, omdat ik God daarin geloof.’

Dat zegt Paulus in Romeinen hoofdstuk 5. In de eerste verzen van Romeinen 5 zegt hij:

Nu wij door geloof gerechtvaardigd zijn, hebben wij vrede met God door onze Heere Jezus Christus. Door Hem hebben wij ook door geloof toegang gekregen tot deze genade waarin wij staan, en wij verheugen ons in de hoop op Gods heerlijkheid.

ROMEINEN 5:1-2

Dat ligt in de toekomst.

En dit niet alleen, maar wij roemen ook in de verdrukkingen, omdat wij weten dat de verdrukking volharding teweegbrengt,

ROMEINEN 5:3

Waarom? Omdat we weten dat verdrukking volharding voortbrengt, volharding een beproefd karakter en een beproefd karakter hoop.

De dingen waarop we hopen zijn nog niet gebeurd. Maar terwijl we onze verdrukkingen doormaken, weten we het, omdat God het gezegd heeft, en we geloven het. Ons geloof grijpt het vast. We kunnen ons nu verheugen. Ik weet dat ik me later zal verheugen. Het is niet gemakkelijk om je tijdens een beproeving te verheugen, maar ik weet dat ik dolblij zal zijn wanneer die voorbij is. Nou, aangezien die voorbij zal gaan, en ik dat weet en geloof, kan ik dat omarmen. Dat kan voor mij een soort werkelijkheid worden die ik kan vastgrijpen en waarin ik me nu kan verheugen.

Dit is ons enige houvast in een wereld vol rampen en verlies en pijn enzovoort: er is een uitkomst waarop we hopen. Op korte termijn, misschien wanneer een beproeving nog tijdens ons leven werkelijk eindigt, of aan het einde, wanneer die met onze dood eindigt en we uitzien naar de opstanding. Hierop hopen we. We kunnen ons er nu al in verheugen door het geloof daarin, omdat God het gezegd heeft, en daarmee staat het vast. Ik kan het nu omarmen alsof het iets tastbaars is, hier, nu, in mijn aanwezigheid. Datgene waarop ik hoop wordt tastbaar en werkelijk doordat ik geloof wat God gezegd

heeft. Dat geeft me de grond om daarop te hopen. Dus in zekere zin maakt het geloof voor ons tot werkelijkheid wat nog niet heeft plaatsgevonden, maar wat God beloofd heeft en wat daarom onze hoop is.

7

Geloof als bewijs van de onzichtbare wereld

Vervolgens is het ook:

Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet. Hierdoor immers hebben de ouden een goed getuigenis gekregen. Door het geloof zien wij in dat de wereld tot stand gebracht is door het Woord van God, en wel zo dat de dingen die men ziet, niet ontstaan zijn uit wat zichtbaar is.

HEBREEËN 11:1-3

Dingen die je niet ziet lijken misschien gewoon hetzelfde als dingen waarop je hoopt. We hebben de dingen waarop we hopen nog niet gezien. Maar dingen die je niet ziet vormen een ruimere categorie. Dingen die nog niet gebeurd zijn horen bij de dingen die op dit moment niet worden gezien. Maar er zijn dingen die op dit moment gebeuren en die op dit moment niet worden gezien, omdat er een onzichtbare wereld is. Er zijn engelen, er zijn demonen, God is er. Er is een geestelijke werkelijkheid; er is een geestelijke positie waarvan ons wordt verteld dat we die hebben. Ons geloof in God geeft ons toegang tot die onzichtbare werelden, want we kunnen ze niet met onze ogen zien.

Omdat we in twee werelden leven, een zichtbare en een onzichtbare wereld, een lichamelijke en een geestelijke wereld, weten we dat er mensen om ons heen zijn, omdat onze ogen en onze zintuigen ons dat vertellen. We weten dat er engelen en God aanwezig zijn, maar niet omdat onze ogen en zintuigen ons dat vertellen. Dat behoort tot het onzichtbare. Hoe weten we dat? Omdat God het gezegd heeft, en wij het

geloven. Als we het geloven, kunnen we ons bewust zijn van onzichtbare dingen waarvan we ons anders niet bewust zouden kunnen zijn. Geloof is het bewijs dat deze dingen werkelijk en waar zijn.

In een rechtszaak is het beste bewijs voor een ongeluk of een misdrijf, of iets waarover een getuige wil getuigen, een ooggetuigenverklaring. Als je als getuige wordt opgeroepen en ze zeggen: 'Nou, wat is er gebeurd?', zeg je: 'Nou, ik hoorde die man zeggen dat dit gebeurd is.' Dan zeggen ze: 'Dat is van horen zeggen. Dat is niet toelaatbaar in de rechtbank. Een verklaring van horen zeggen. Ik wil een ooggetuige horen, want een ooggetuigenverklaring is het allerbeste beschikbare bewijs voor wat zichtbaar is.' Maar wat is het allerbeste bewijs voor dingen die je niet ziet?

8

Vertrouwen op anderen geeft ons kennis

Wat komt er, geestelijk gesproken, overeen met het gezichtsvermogen? Geloof. Geloof in God. Maar niet alleen geloof in God. Eerlijk gezegd hebben alle mensen geloof. Alleen hebben ze niet allemaal geloof in God. Mensen zijn wezens die geloven. We vertrouwen. We vertrouwen voortdurend op mensen. We vertrouwen tot op zekere hoogte op de kranten. We vertrouwen op mensen die ons vertellen wat ze hebben meegemaakt. We vertrouwen op allerlei dingen. We vertrouwen erop dat de meeste mensen die ons bij de kassa wisselgeld teruggeven, ons het juiste bedrag teruggeven. Ik in elk geval wel. Ik tel het wisselgeld niet altijd na. Ik ga ervan uit dat het waarschijnlijk wel klopt.

We vertrouwen voortdurend op mensen. Als je autorijdt, vertrouw je erop dat andere bestuurders net zo zorgvuldig zijn als jij. Je weet niet of ze te vertrouwen zijn, en soms zijn ze dat ook niet. Soms geeft degene achter de kassa het verkeerde bedrag terug. Je vertrouwdde die persoon, maar die was niet betrouwbaar. Je vertrouwdde die andere bestuurder, maar hij was aan het sms'en, kwam op jouw weghelft terecht en botste frontaal op je. Niet iedereen die je vertrouwt, is betrouwbaar. God wel.

Toch vertrouwen alle mensen. Als je niet kon vertrouwen, zou je jezelf opsluiten in een beklede kamer in een bunker, en je zou niemand eten naar je kunnen laten opsturen. Je zou hen niet kunnen vertrouwen. Je zou je eigen voedsel moeten verbouwen. Ik weet niet hoe je dat zou moeten regelen. Je zou werkelijk niet kunnen leven zonder geloof in andere mensen die het eten brengen, die het eten koken, die in de waterzuiveringsinstallatie werken. Je vertrouwt erop dat wanneer je het toilet doorspoelt, dat niet in je gootsteen terechtkomt. Je gaat ervan uit dat iemand het leidingwerk goed heeft aangelegd, toch? Je vertrouwt voortdurend op mensen. Je kunt niet zonder geloof leven. Maar niet iedereen heeft geloof in God. Dat is wat de christen onderscheidt.

De waarde van geloof, of in elk geval één waarde van geloof, is dat het ons toegang kan geven tot informatie die we niet zelf kunnen beredeneren of achterhalen. Ik weet heel veel over de aardrijkskunde van de wereld, hoewel ik niet naar alle plaatsen ben gereisd waar ik iets over weet. Ik heb ze op kaarten gezien. Ik heb speciale uitzendingen en tijdschriften van National Geographic gezien, enzovoort. Ik heb foto's gezien van plaatsen waar ik nooit ben geweest. Ik vertrouw erop dat het onderschrift bij de foto de waarheid vertelt: dat is echt Irian Jaya; dat is echt Nepal, of wat dan ook. Ik weet dat eigenlijk niet, maar ik vertrouw hen. Doordat ik hen vertrouw, kan ik dingen weten die ik anders niet te weten zou komen zonder er zelf naartoe te gaan.

Ik kan niet naar elk land ter wereld gaan, maar ik kan wel weten waar ze liggen als ik iemand vertrouw die een kaart heeft gemaakt. Dan ga ik ervan uit dat hij wist waar hij het over had en dat hij niet tegen me liegt. Hij zou tegen me kunnen liegen, en hij zou onbekwaam kunnen zijn. Sommige oude kaarten uit de tijd van Columbus, enzovoort, waren niet erg betrouwbaar. Mensen hebben er misschien tot hun eigen schade op vertrouwd. Maar wat geloof ons mogelijk maakt, is dingen te weten die we anders niet zouden kunnen weten.

9

God maakt Zich door geloof aan ons bekend

Toen ik jong was, vroeg ik me af: waarom maakt God geloof zo belangrijk? Waarom is er rechtvaardiging door geloof? Gebeden worden verhoord door geloof. Je ontvangt de Heilige Geest door geloof. Demonen gaan niet uit als je ongeloof hebt.

Maar laat hij er in geloof om vragen en daarbij niet twijfelen. Immers, wie twijfelt, lijkt op een golf van de zee, die door de wind voortgestuwd en op- en neergeworpen wordt. Want zo iemand moet niet denken dat hij iets ontvangen zal van de Heere.

JAKOBUS 1:6-7

zegt Jakobus. Waarom is dat zo belangrijk? Waarom geloof?

Ik herinner me dat ik als kind dacht, omdat ik het niet wist: misschien is het omdat geloof iets is wat iedereen kan. Als God het behoud voor iedereen beschikbaar wil maken, kiest Hij iets wat iedereen zou kunnen doen. Stel bijvoorbeeld dat Hij zegt: 'Ik ga iedereen behouden die vanaf de vrijeworplijn tien keer achter elkaar de bal door de basket kan gooien.' Nou, dan zouden sommige mensen waarschijnlijk naar de hemel gaan, maar de meesten van ons niet. Niet iedereen kan dat. Maar sommige mensen wel. Door geloof als voorwaarde te stellen, kan zelfs een kind geloven. Zelfs iemand met een lichte verstandelijke beperking kan geloven.

Dus ik dacht: nou, misschien heeft God geloof tot de maatstaf gemaakt waar Hij naar zoekt, omdat iedereen op die manier een kans krijgt. Maar ik besef nu dat als dat een deel van Zijn reden is, het zeker niet Zijn hele reden is. Misschien is het niet Zijn voornaamste reden. Ik denk dat God wil dat we geloof in Hem hebben omdat er dingen zijn die Hij ons wil laten weten, die we niet kunnen weten tenzij we Hem geloven wanneer Hij ze ons vertelt.

Ik kan niet weten waar Irian Jaya ligt tenzij ik de kaartenmaker geloof die het op de kaart heeft gezet, want ik ben er niet geweest. Ik kan niet weten dat het heelal uit atomen bestaat. Ik heb er nog nooit één gezien. Ik heb nog nooit een atoom of een elektron gezien, maar ik geloof het als iemand die slimmer is dan ik, die meer weet dan ik, dat heeft gezegd, en ik denk dat die persoon betrouwbaar is. Dan kan ik dat weten. Ik kan dingen weten door geloof.

Als we in niemand geloof hadden, zouden we alleen dat kleine aantal dingen weten waarvan we door onze eigen persoonlijke ervaring hebben bewezen dat ze waar zijn. En dat zou bijna niets zijn vergeleken met wat we anders zouden kunnen weten. God wil dat we dingen over Hemzelf weten. Hij is onzichtbaar. Hij wil dat we weten dat we veilig zijn, omdat:

De engel van de HEERE legerd zich rondom hen die Hem vrezen,
en redt hen.

PSALMEN 34:8

Hij wil dat we weten dat er een geestelijke strijd is en dat:

Wees nuchter en waakzaam; want uw tegenpartij, de duivel,
gaat rond als een brullende leeuw, op zoek naar wie hij zou
kunnen verslinden.

1 PETRUS 5:8

en dat:

Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen
de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van
de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van
het kwaad in de hemelse gewesten.

EFEZE 6:12

en dat:

Verblijd u echter niet daarover dat de geesten aan u onderworpen zijn, maar verblijd u erover dat uw namen opgeschreven zijn in de hemel.

LUKAS 10:20

Dit zijn allemaal onzichtbare dingen waarvan Hij wil dat we ze weten. Zonder geloof zouden we die niet kunnen weten. Zonder geloof zouden we maar heel weinig dingen kunnen weten. Maar:

Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet.

HEBREEËN 11:1

en er is een groot aantal onzichtbare dingen waarvan God wil dat we ze weten. Die zouden we niet kunnen weten tenzij we Hem vertrouwen wanneer Hij het zegt, omdat we het niet gezien hebben. We kunnen het niet bewijzen. We moeten Hem vertrouwen of niet. Als we Hem niet vertrouwen, zullen we het niet weten. We kunnen het niet weten.

Het meeste wat we over welk onderwerp dan ook weten, weten we doordat we iemand vertrouwen die meer wist dan wij. En alles wat we over God en de onzichtbare wereld en de geestelijke wereld weten, weten we omdat God het zegt, en wij geloven het. Dus geloof is het bewijs van de onzichtbare wereld.

10

Gods Woord is betrouwbaarder dan onze zintuigen

Je denkt misschien dat ik dit zeg om je te shockeren en niet omdat het waar is, maar het is echt waar. Ik kan er werkelijk zekerder van zijn dat er engelen aanwezig zijn dan dat er andere mensen aanwezig zijn. Ik maak daar geen grapje over, want ik ben er

natuurlijk behoorlijk zeker van dat er andere mensen aanwezig zijn. Maar de enige manier waarop ik weet dat ze er zijn, is doordat mijn zintuigen me dat vertellen. Eerlijk gezegd heb ik weleens levendige dromen gehad waarin ik dacht dat ik in het gezelschap van mensen was. Toen ik wakker werd, was dat niet zo. Ik denk niet dat dit een droom is. Het voelt voor mij niet als een droom. Maar soms voelen dromen niet als dromen totdat je wakker wordt.

Dat wil zeggen, ik ben er behoorlijk zeker van dat er hier andere mensen zijn, maar ik heb niets beters dan mijn zintuigen om me dat te vertellen. Mijn zintuigen vergissen zich soms, maar ik weet dat er hier engelen zijn omdat ik de Bijbel heb. Ik heb Gods belofte dat dat waar is, en God vergist Zich nooit. Dus ik heb eigenlijk beter bewijs voor onzichtbare dingen dan het bewijs dat mijn eigen ogen me geven voor de dingen die zichtbaar zijn.

Geloof staat zo centraal in wat God wil. Hij wil dat we dingen omarmen die er nog niet zijn, die in zekere zin onzichtbaar zijn omdat ze in de toekomst liggen. Maar er is een hele reeks dingen die nu bestaan en die onzichtbaar zijn in de geestelijke wereld. Hij wil dat we die dingen ook weten. Daar is geloof voor. En hij zegt:

Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet. Hierdoor immers hebben de ouden een goed getuigenis gekregen. Door het geloof zien wij in dat de wereld tot stand gebracht is door het Woord van God, en wel zo dat de dingen die men ziet, niet ontstaan zijn uit wat zichtbaar is.

HEBREEËN 11:1-3

11

De schepping begrijpen door Gods Woord

In vers 3 staat:

Door geloof begrijpen we dat de werelden door het Woord van God zijn gevormd.

Waardoor weten we dat? Door Genesis hoofdstuk 1. God zei:

En God zei: Laat er licht zijn! En er was licht.

GENESIS 1:3

God zei:

Laat het droge tevoorschijn komen.

GENESIS 1:9

God zei:

Laat er een gewelf zijn.

GENESIS 1:6

God zei:

Laat de planten opkomen.

GENESIS 1:11

God zei:

Laat het water wemelen van leven.

GENESIS 1:20

God heeft het gezegd. Dat is het Woord. Geloven we dat? Als we Gods Woord geloven, dan begrijpen we inderdaad hoe de wereld door het Woord van God tot stand is gekomen.

Mensen die geen geloof hebben in God of in Zijn Woord, wat denken die? Allerlei dingen die daarvan verschillen, maar stevast iets wat daarvan verschilt. Een of andere vorm van evolutie, de oerknal, wat mensen ook maar bedenken. Ze proberen het uit te zoeken, omdat het iets onzichtbaars is. Niemand heeft het zien gebeuren. En als ze geen geloof hebben in Gods Woord, weten ze niet wat er gebeurd is. Ze kunnen

alleen maar gissen. Met hun gissingen kunnen ze dichterbij de werkelijke feiten zitten of er verder vanaf. Maar niemand weet het zeker, behalve degenen aan wie God het verteld heeft en die God geloven.

God heeft het ons verteld, en daarom begrijpen we door geloof wat mensen anders onmogelijk zouden kunnen weten of begrijpen:

Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet. Hierdoor immers hebben de ouden een goed getuigenis gekregen. Door het geloof zien wij in dat de wereld tot stand gebracht is door het Woord van God, en wel zo dat de dingen die men ziet, niet ontstaan zijn uit wat zichtbaar is.

HEBREEËN 11:1-3

12

Geloof geeft zicht op de geestelijke wereld

Ik wil het hebben over vijf gevolgen van geloof in dit hoofdstuk. Vijf gevolgen van geloof die telkens weer in het hoofdstuk genoemd worden, met betrekking tot verschillende personen en verschillende contexten in het hoofdstuk. Het eerste waarover ik wil spreken, is hoe geloof ons in de geestelijke wereld dient zoals ons gezichtsvermogen ons in de lichamelijke wereld dient. Als geloof het bewijs is van onzichtbare dingen, zoals ons gezichtsvermogen het bewijs is van dingen die zichtbaar zijn, dan is geloof in zekere zin het zien van een andere wereld.

Dat betekent niet dat je visioenen krijgt, hoewel sommige mensen die wel krijgen. Daar doel ik niet op. Ik heb het niet over een visioen waarbij je een beeld in je hoofd krijgt of iets dergelijks dat God openbaart. Hoewel ik in zulke dingen geloof, is dat helemaal niet waar ik op doel. Ik heb het gewoon over normaal geloof voor de gewone mens. Het dient zoals ons gezichtsvermogen ons dient in de zichtbare wereld.

Wij die niet blind zijn, nemen heel veel als vanzelfsprekend aan. Ik zou naar de keuken kunnen lopen, een glas water voor mezelf kunnen halen en terug kunnen komen zonder mijn teen te stoten, ergens tegenaan te lopen of in de verkeerde kamer terecht te komen omdat ik gewoon niet weet waar de keuken is. Ik kan de keuken zien. Ik kan zien welke obstakels er zijn. Een blinde neemt dat niet zo vanzelfsprekend aan als wij. Wij doen het gewoon. We leven met een kennis van de werkelijkheid die ons in staat stelt veiliger en doeltreffender onze weg te vinden in ons leven in de zichtbare wereld. Maar hoe gaan we onze weg vinden in de onzichtbare wereld? Daarover valt beslist heel veel te weten. Er zijn daar gevaren, net zoals in de lichamelijke wereld. Er zijn wegen die je kunt inslaan die tot zegen leiden, en wegen die je kunt inslaan die tot een ramp leiden. Dit zijn geestelijke en morele zaken die niet tot het zichtbare behoren. Wetenschappers kunnen ze niet ontdekken. Je kunt ze niet met je ogen zien. Dus hoe vind je daarin je weg?

Zoals je gezichtsvermogen je in staat stelt je weg te vinden in de zichtbare wereld, zo geeft geloof in Gods openbaring van Zichzelf en van Zijn wegen ons het perspectief en het zicht om onze weg te vinden in de geestelijke wereld. Wij kunnen zien wanneer iemand geestelijk de verkeerde kant op gaat. Zelf kan zo iemand dat niet als hij geen geloof heeft, want wat geestelijk de verkeerde weg is, behoort niet tot de zichtbare werkelijkheid. Dat is iets wat wij weten, wat wij zien door geloof in Gods Woord.

13

De zichtbare wereld heeft een onzichtbare oorsprong

Ik wil je laten zien hoe vaak dit aspect van geloof ter sprake komt in Hebreeën hoofdstuk 11. Niet alleen in vers 1, waar staat:

het is het bewijs van dingen die je niet ziet.

Maar ook in het vers dat we hebben gelezen, vers 3:

Door geloof begrijpen we het.

Door geloof nemen we iets waar wat we anders niet zouden waarnemen. En wat is dat? De zichtbare wereld, zo staat in de laatste regel van vers 3:

was niet gemaakt van dingen die je kunt zien.

Dat wil zeggen: wij geloven dat de onzichtbare werkelijkheid, God, Zijn Woord, enzovoort, de zichtbare wereld heeft geschapen. Hoe zouden we dat weten? Je kunt onzichtbare werkelijkheden niet zien. God heeft het gezegd.

Ik besef dat sommige mensen zeggen dat dit een soort voorwetenschappelijke openbaring is van de werkelijkheid van atomen en subatomaire deeltjes: dat de zichtbare wereld is opgebouwd uit dingen die we niet kunnen zien. Mensen die de inspiratie van de Schrift proberen te bewijzen, wijzen er vaak op dat we nu weten dat dit waar is, omdat we van atomen en moleculen weten. En daar wisten ze destijds niets van. Dus dit is dan een soort openbaring van God dat de lichamelijke wereld is opgebouwd uit onzichtbare dingen.

Dat is ook zo, maar ik denk niet dat hij dat hier zegt. Ik weet niet of hij probeert te zeggen dat wij begrijpen dat de wereld uit atomen bestaat, want ik weet niet hoe we dat zouden weten. God heeft dat niet in de Bijbel geopenbaard. De Bijbel spreekt niet over atomen. Dat zegt hij niet. Hij zegt dat het onzichtbare, de onzichtbare wereld, de plaats is waar God is en Zijn Woord is. Zijn bestaan vóór de schepping maakt deel uit van de onzichtbare werkelijkheid. Vanuit die onzichtbare wereld is de zichtbare wereld geschapen. Die is uit het niets ontstaan. Dat zien wij door geloof.

14

Noach en de aartsvaders zien wat nog komt

Als je verdergaat naar vers 7, staat er:

Door het geloof heeft Noach, toen hij een aanwijzing van God ontvangen had van de dingen die nog niet te zien waren, uit ontzag voor God de ark gebouwd, tot redding van zijn gezin. Daardoor heeft hij de wereld veroordeeld en is hij een erfgenaam geworden van de rechtvaardigheid die overeenkomstig het geloof is.

HEBREEËN 11:7

In dit geval ging het om toekomstige dingen: een vloed. Er was nog nooit eerder een vloed geweest die de hele aarde bedekte. Sommige mensen zeggen zelfs dat er vóór de tijd van Noach niet eens regen was. Ze zouden zelfs dit vers daarvoor gebruiken:

hij werd gewaarschuwd voor dingen die nog niet te zien waren.

Regen. Maar er staat natuurlijk niet regen. Hij werd gewaarschuwd voor een vloed. Zo'n vloed was nog nooit eerder gezien. Niemand had ooit een vloed gezien die de hele aarde bedekte.

Maar Noach geloofde het. Hij zag die aankomen, hoewel die nog niet gezien was. Door zijn geloof werd hij zich bewust van iets onzichtbaars. Niemand anders kon het zien. Niemand anders had ooit zoiets gezien. Het behoorde niet tot het zichtbare. Het behoorde tot het onzichtbare. Toch wist hij ervan. In zekere zin kon hij het door geloof zien. Het stond hem zo levendig voor ogen dat het hem ertoe aanzette heel veel jaren te besteden aan het bouwen van een ark om zijn gezin te redden.

Als je verderop in het verhaal kijkt, in vers 13, waar het over Abraham, Izak, Jakob en Sara gaat, staat er:

Deze allen zijn in het geloof gestorven. Zij hebben de vervulling van de beloften niet verkregen, maar hebben die vanuit de verte gezien en geloofd en begroet, en zij hebben beleden dat zij vreemdelingen en bijwoners op de aarde waren.

HEBREEËN 11:13

Weet je nog dat ik zei dat geloof de substantie is van dingen die ver weg zijn, die niet gezien worden, waarop wordt gehoopt? Je kunt het omarmen. Het is alsof het iets tastbaars is. Het is nog niet tastbaar, maar je geloof maakt het in zekere zin tot werkelijkheid, zodat je het nu werkelijk kunt omarmen alsof het tastbaar bij je aanwezig is. Zij konden het vanuit de verte zien.

Ik weet niet of we hieruit moeten begrijpen dat zij hierover werkelijk visionaire ervaringen hadden, zoals dromen en visioenen. Ik denk dat er eenvoudig wordt gezegd dat God hun vertelde dat het zou komen, en dat het net zo zeker was alsof ze het konden zien. Ze konden dat als een werkelijkheid omarmen vanwege de trouw van God en hun vertrouwen in Zijn trouw. Ze zagen het. Geloof is als gezichtsvermogen voor dingen die niet gezien worden.

Vers 20 zegt:

Door het geloof heeft Izak zijn zonen Jakob en Ezau gezegend, met betrekking tot toekomstige dingen.

HEBREEËN 11:20

Opnieuw dingen die op dat moment onzichtbaar waren. Hij dacht dat hij op zijn sterfbed lag. In werkelijkheid leefde hij daarna nog behoorlijk lang. Maar Izak sprak profetische zegeningen uit over Jakob en Ezau. Deze dingen waren nog niet gezien, maar door het geloof wist hij dat ze zouden gebeuren. Blijkbaar ontving hij openbaring van God en geloofde hij die openbaring. Zo kon hij voldoende in de toekomst zien om deze profetische zegeningen uit te spreken.

15

Mozes' ouders zien Gods bedoeling met hun kind

In vers 23 staat:

Door het geloof werd Mozes, toen hij geboren was, drie maanden lang door zijn ouders verborgen, omdat zij zagen dat het een heel bijzonder kind was. En zij waren niet bevreesd voor het bevel van de koning.

HEBREEËN 11:23

[Vertalersnoot: De Engelse Bijbeltekst die Gregg hier aanhaalt zegt 'een mooi kind', waar de HSV 'een heel bijzonder kind' heeft. Daarop sluit zijn uitleg over lichamelijke schoonheid aan.]

Dat is zien met lichamelijke ogen. Maar is dat echt alles wat ermee bedoeld wordt? Ze verborgen hem omdat ze zagen dat hij schattig was, een schattige baby. Maar zijn niet alle baby's schattig, of de meeste dan toch? Waarom zou het feit dat hun kind schattig of mooi was hen er meer dan iemand anders toe brengen hun baby te beschermen tegen het bevel van de farao om hem te doden? Zou niet iedereen zijn eigen baby schattig vinden? Zou niet iedereen zijn baby willen redden?

Het is duidelijk dat hier meer aan de hand is. Ze zagen iets in hun kind waardoor ze het gevoel hadden dat ze dit kind moesten beschermen, nog meer dan een gemiddelde ouder van nature geneigd zou zijn zijn kind te beschermen. Ik geloof dat mensen in de oudheid een bijzonder mooi kind zouden opvatten als een teken dat er een bijzondere zegen van God op dat kind rustte, en dat God er misschien een bijzonder doel mee had. Hoe dan ook, ze zagen iets. Er staat dat ze dit door het geloof deden. Ze zagen iets in dit kind. Ze zagen dat hij een mooi kind was en trokken daar blijkbaar bepaalde conclusies uit, over het belang van dat kind. Daarom zetten ze alles op het spel om de farao te trotseren en hem in leven te houden.

16

Mozes houdt vol alsof hij God ziet

Over Mozes staat in de verzen 26 en 27 dat hij:

Hij beschouwde de smaad van Christus als grotere rijkdom dan de schatten in Egypte, want hij had het loon voor ogen. Door het geloof heeft hij Egypte verlaten zonder bevreesd te zijn voor de toorn van de koning. Want hij bleef standvastig, als zag hij de Onzichtbare.

HEBREEËN 11:26-27

Nu waren de schatten in Egypte tastbare, materiële schatten. De smaad van Christus, wat voor schat is dat? Dat ziet er niet uit als een schat. Wie zou kijken naar de smaad die je treft en de vervolging die je ondergaat om de gerechtigheid, en zeggen: 'Nou, dat is veel waard. Zeker meer dan deze tastbare schatten van Egypte'? Daar is een geloof voor nodig dat iets ziet in de geestelijke wereld wat een gemiddeld mens niet zou zien. De meeste mensen zouden zeggen: 'Waarom zou je die offers brengen, alleen maar om met deze mensen te lijden?' Maar Mozes zag daar iets wat anderen niet zouden zien. Daarom beoordeelde hij dat lijden anders.

Er staat in vers 27:

Door geloof verliet hij Egypte zonder bang te zijn voor de woede van de koning, want hij hield vol alsof hij Hem kon zien die onzichtbaar is.

Is dat niet wat geloof is? Het is het bewijs van het onzichtbare. Hij zag God niet in dat vroege stadium. Later wel, in de brandende struik enzovoort. Maar dit gaat over de tijd dat hij voor het eerst Egypte verliet. Pas veertig jaar later zag hij God. Die veertig jaar hield hij vol als iemand die God ziet, Die in werkelijkheid onzichtbaar is. Hij zag God niet, maar hij had geloof. Door het geloof hield hij vol alsof hij het onzichtbare kon zien.

Stel nu dat je door een moeilijke tijd ging. Denk je dat het je zou helpen als God zichtbaar bij je verscheen en zei: ‘Ik ben bij je’, en tijdens die moeilijke tijd naast je zou lopen? Zou er iets zijn waar je bang voor zou zijn als je daadwerkelijk je hand kon uitsteken en Jezus kon aanraken, of Hem met je eigen ogen naast je kon zien lopen? Ik kan me niet voorstellen dat je daar geen kracht uit zou putten. Er staat dat Mozes dat niet kon zien, maar dat hij volhield alsof hij dat wel kon. De kracht die iemand zou ontvangen door God daar te zien, ontving hij door het geloof. Door het geloof wist hij dat God daar was. Het was alsof hij Hem kon zien.

17

Uitzicht op de opstanding geeft kracht

Dan staat er verderop in vers 35, in het laatste gedeelte:

Vrouwen hebben hun doden terug gekregen door opstanding uit de dood. Maar anderen zijn gefolterd en namen de aangeboden verlossing niet aan, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden.

HEBREEËN 11:35

Daar is geloof voor nodig: ‘Op een dag zal er een betere opstanding zijn, dus ik laat me maar martelen en aanvaard geen bevrijding.’ Je ziet iets wat anderen niet zien. Je ziet iets in de toekomst wat anderen niet zien, en dat geeft je nu kracht. Het is:

Het geloof nu is een vaste grond van de dingen die men hoopt, en een bewijs van de zaken die men niet ziet. Hierdoor immers hebben de ouden een goed getuigenis gekregen. Door het geloof zien wij in dat de wereld tot stand gebracht is door het Woord van God, en wel zo dat de dingen die men ziet, niet ontstaan zijn uit wat zichtbaar is.

HEBREEËN 11:1-3

Dat bemoedigt je en geeft je kracht, terwijl anderen die kracht niet zouden kunnen ontvangen, omdat ze dat geloof niet hebben. Ze kunnen dat niet zien.

Een van de uitwerkingen van geloof, of de resultaten van geloof in het leven van deze gelovigen over wie we lezen, en ook in ons leven, is dus het vermogen om te zien wat anderen niet zien, geestelijk gesproken. Het geeft ons zicht op, toegang tot en kennis van de onzichtbare wereld. Dat ligt al in de definitie van geloof in vers 1, en het wordt op een aantal plaatsen geïllustreerd waar het wordt vergeleken met het zien van dingen die in werkelijkheid volstrekt onzichtbaar zijn.

En natuurlijk heeft dat invloed op de persoon die geloof heeft. Je handelt anders als je de dingen op een bepaalde manier ziet. Als ik in de andere kamer een tijger door de voordeur zag binnenkomen, zou ik anders handelen dan wanneer ik die niet zie. Ik zie er geen, dus doe ik niet wat ik zou doen als ik er daar een zag. Maar als er een tijger de woonkamer binnenkwam en ik zag hem, zou dat mijn gedrag op een bepaalde manier beïnvloeden. Ik kan zien dat er op dit moment geen is, dus dat beïnvloedt mijn gedrag op een andere manier.

18

Geloof blijkt uit gehoorzaamheid aan God

Wat je ziet en in je opneemt van je omgeving, van de werkelijkheid om je heen, gaat bepalen hoe je denkt, hoe je je voelt en hoe je handelt. Geloof geeft je zicht op een werkelijkheid waar je anders niets van weet. En die toegang tot die werkelijkheid maakt dat je anders denkt, voelt en handelt dan mensen die geen geloof hebben. Dat is ons volgende punt. Het volgende punt, als gevolg van geloof, is dat mensen die het hebben God gehoorzamen. Met andere woorden, geloof heeft wel degelijk invloed op je handelen. Geloof is niet alleen maar iets weten. Het is iets weten en daar op de juiste manier naar handelen. Denk eraan, Jakobus zei:

Want zoals het lichaam zonder geest dood is, zo is ook het geloof zonder de werken dood.

JAKOBUS 2:26

De schrijver is daar hier ook heel duidelijk over. Let eens op wanneer hij deze lijst met mensen langsgaat. Niet bij iedereen, maar bij de meesten. Hij zegt bijvoorbeeld in vers 4:

Door het geloof heeft Abel God een beter offer gebracht dan Kaïn. Daardoor kreeg hij getuigenis dat hij rechtvaardig was; dit heeft God met het oog op zijn gaven getuigd. En door dit geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is.

HEBREEËN 11:4

Hij deed iets. We zullen nergens tegenkomen dat er staat: ‘Door geloof geloofde die en die dit of dat.’ Nee, door geloof deed die en die iets. Wat ze deden liet zien dat ze geloof hadden, niet wat ze beweerden te denken of te geloven.

Door geloof bracht Abel een beter offer dan hij anders gebracht zou hebben. In vers 7:

Door het geloof heeft Noach, toen hij een aanwijzing van God ontvangen had van de dingen die nog niet te zien waren, uit ontzag voor God de ark gebouwd, tot redding van zijn gezin. Daardoor heeft hij de wereld veroordeeld en is hij een erfgenaam geworden van de rechtvaardigheid die overeenkomstig het geloof is.

HEBREEËN 11:7

Hij werkte hard. Zijn werken lieten zien dat hij de belofte van God echt geloofde. In vers 8:

Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, gehoorzaam geweest om weg te gaan naar de plaats die hij tot een erfdeel ontvangen zou. En hij is weggegaan zonder te weten waar hij komen zou. Door het geloof is hij een inwoner geweest in het land van de belofte als in een vreemd land en heeft hij in tenten gewoond, met Izak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte. Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, waarvan God de Bouwer en Ontwerper is.

HEBREEËN 11:8-10

In vers 17:

Door het geloof heeft Abraham, toen hij door God op de proef gesteld werd, Izak geofferd. En hij, die de beloften ontvangen had, heeft zijn eniggeborene geofferd. Tegen hem was gezegd: Dat van Izak zal uw nageslacht genoemd worden. Hij overlegde bij zichzelf dat God bij machte was hem zelfs uit de doden op te wekken. En hij kreeg hem als het ware daaruit ook terug. Door het geloof heeft Izak zijn zonen Jakob en Ezau gezegend, met betrekking tot toekomstige dingen. Door het geloof heeft Jakob bij zijn sterven ieder van de zonen van Jozef gezegend en hij boog zich in aanbidding neer, terwijl hij leunde op het uiteinde van zijn staf. Door het geloof heeft Jozef bij zijn sterven melding gemaakt van de uittocht van de Israëlieten en heeft hij een opdracht gegeven in verband met zijn gebeente.

HEBREEËN 11:17-22

Dat is zeker de daad bij het woord voegen.

19

Mozes kiest voor Gods volk

Vers 24:

Door het geloof heeft Mozes, toen hij groot geworden was, geweigerd een zoon van de dochter van de farao genoemd te worden.

HEBREEËN 11:24

Hij maakte de juiste keuze. Hij koos er, in vers 25, voor:

Hij koos ervoor liever met het volk van God slecht behandeld te worden dan voor een ogenblik het genot van de zonde te hebben.

HEBREEËN 11:25

Hij maakte keuzes, keuzes voor zijn leven, in gehoorzaamheid aan God. Die stemden overeen met wat hij wist dat waar was over de geestelijke werkelijkheid. Zijn handelen sloot daarop aan.

Vers 27:

Door het geloof werd Mozes, toen hij geboren was, drie maanden lang door zijn ouders verborgen, omdat zij zagen dat het een heel bijzonder kind was. En zij waren niet bevreesd voor het bevel van de koning. Door het geloof heeft Mozes, toen hij groot geworden was, geweigerd een zoon van de dochter van de farao genoemd te worden. Hij koos ervoor liever met het volk van God slecht behandeld te worden dan voor een ogenblik het genot van de zonde te hebben. Hij beschouwde de smaad van Christus als grotere rijkdom dan de schatten in Egypte, want hij had het loon voor ogen. Door het geloof heeft hij Egypte verlaten zonder bevreesd te zijn voor de toorn van de koning. Want hij bleef standvastig, als zag hij de Onzichtbare. Door het geloof heeft hij het Pascha ingesteld en het besprenkelen met het bloed, opdat de verderver van de eerstgeborenen hen niet zou treffen. Door het geloof zijn zij door de Rode Zee gegaan als over het droge. Toen de Egyptenaren dat ook probeerden te doen, zijn ze verdronken. Door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen, nadat ze tot zeven dagen toe omringd waren geweest. Door het geloof is Rachab, de hoer, niet omgekomen met de ongehoorzamen, omdat zij de verkenners met vrede had ontvangen.

HEBREEËN 11:23-31

20

Het Pascha vieren op Gods woord

Dat was een grote stap. Vers 28:

door geloof vierde hij het Pascha.

Je zegt: 'Wat heeft dat dan met geloof te maken?' God zei:

Want Ik zal in deze nacht door het land Egypte trekken en alle eerstgeborenen in het land Egypte treffen, van de mensen tot het vee. En Ik zal aan al de goden van de Egyptenaren strafgerichten voltrekken, Ik, de HEERE. En het bloed zal u tot een teken zijn aan de huizen waarin u verblijft. Als Ik het bloed zie, zal Ik u voorbijgaan en er zal geen plaag onder u zijn die verderf teweegbrengt, als Ik het land Egypte zal treffen.

EXODUS 12:12-13

Dat klinkt nogal vreemd. Dat is nog nooit eerder gebeurd. Hoe weet ik dat het gaat gebeuren? Omdat God het gezegd heeft. Dan ga ik het Pascha houden. Ik ga die maaltijd eten met mijn schoenen aan en mijn staf in mijn hand, omdat ik weet dat we hiervandaan vertrekken voordat ik tijd heb om te gaan zitten. We gaan aan de farao ontkomen. We zijn hier al vierhonderd jaar, maar vannacht vertrekken we. We gaan het Pascha houden.

Dat is geloof. Ze handelden die nacht anders dan ze zouden hebben gedaan als ze niet hadden geloofd wat God zei. Dan waren ze gewoon naar bed gegaan en wakker geworden met dode baby's. In plaats daarvan handelden ze naar wat God zei. Zo redden ze hun baby's en waren ze ook klaar om Egypte uit te trekken.

Wat deze dingen zeggen, is dat deze mensen door geloof deden wat hun gezegd werd.

Door het geloof is Abraham, toen hij geroepen werd, gehoorzaam geweest om weg te gaan naar de plaats die hij tot een erfdeel ontvangen zou. En hij is weggegaan zonder te weten waar hij komen zou. Door het geloof is hij een inwoner geweest in het land van de belofte als in een vreemd land en heeft hij in tenten gewoond, met Izak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte. Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, waarvan God de Bouwer en Ontwerper is.

HEBREEËN 11:8-10

Door het geloof heeft Noach, toen hij een aanwijzing van God ontvangen had van de dingen die nog niet te zien waren, uit ontzag voor God de ark gebouwd, tot redding van zijn gezin. Daardoor heeft hij de wereld veroordeeld en is hij een erfgenaam geworden van de rechtvaardigheid die overeenkomstig het geloof is.

HEBREEËN 11:7

Door het geloof heeft Abel God een beter offer gebracht dan Kaïn. Daardoor kreeg hij getuigenis dat hij rechtvaardig was; dit heeft God met het oog op zijn gaven getuigd. En door dit geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is.

HEBREEËN 11:4

Dat is het tweede gevolg van geloof: gehoorzaamheid aan God. Wanneer mensen zeggen dat ze geloof hebben, maar geen werken hebben, hebben ze geen geloof zoals de Bijbel daarover spreekt.

Dit is hier het Nieuwe Testament. Het is niet het Oude Testament. Het gaat over verhalen uit het Oude Testament, maar het onderwijs is onderwijs uit het Nieuwe Testament. Het was geloof, het soort geloof waartoe de lezers werden opgeroepen, de gelovigen van het Nieuwe Testament. Deze mensen hadden dat soort geloof, en zo zag het eruit. Het zag eruit als gehoorzaamheid. Dat is het tweede.

21

Geloof en Gods reddende ingrijpen

Het derde dat we als gevolg van geloof zien, vinden we op een paar plaatsen, zoals vers 23. Laten we daar nog niet naar kijken. Laten we eens wat verderop kijken. We komen terug op 23. Vers 29:

Door het geloof zijn zij door de Rode Zee gegaan als over het droge. Toen de Egyptenaren dat ook probeerden te doen, zijn ze verdronken.

HEBREEËN 11:29

Vers 30:

Door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen, nadat ze tot zeven dagen toe omringd waren geweest.

HEBREEËN 11:30

Vers 31:

door geloof kwam de prostituee Rachab niet om met de mensen die geen geloof hadden.

En dan vooral in de verzen 33, 34 en 35:

Zij hebben door het geloof koninkrijken overwonnen, gerechtigheid in praktijk gebracht, beloften verkregen, muilen van leeuwen gesloten. Zij hebben de kracht van het vuur geblust, zij zijn aan de scherpte van het zwaard ontkomen, zij hebben in zwakheid kracht ontvangen, zij zijn machtig geworden in de oorlog, legers van vreemden hebben zij op de vlucht gejaagd. Vrouwen hebben hun doden terug gekregen door opstanding uit de dood. Maar anderen zijn gefolterd en namen de aangeboden verlossing niet aan, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden.

HEBREEËN 11:33-35

Wat hebben deze voorbeelden gemeen? Ze hebben Gods ingrijpen gemeen om Zijn volk te bewaren, te redden en de overwinning te geven op hun vijanden. Met andere woorden, ze zagen goede dingen gebeuren. Ze overleefden dingen die ze anders niet overleefd zouden hebben. Ze veroverden steden die ze anders niet veroverd zouden

hebben. Ze overleefden dat ze in de leeuwenkuil werden geworpen, wat ze anders niet overleefd zouden hebben, of dat ze in de brandende oven werden geworpen. Dat is wat het betekent:

En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd ontbreekt mij om te vertellen over Gideon, Barak, Simson, Jefta, David en Samuel en de profeten. Zij hebben door het geloof koninkrijken overwonnen, gerechtigheid in praktijk gebracht, beloften verkregen, muilen van leeuwen gesloten. Zij hebben de kracht van het vuur geblust, zij zijn aan de scherpte van het zwaard ontkomen, zij hebben in zwakheid kracht ontvangen, zij zijn machtig geworden in de oorlog, legers van vreemden hebben zij op de vlucht gejaagd. Vrouwen hebben hun doden terug gekregen door opstanding uit de dood. Maar anderen zijn gefolterd en namen de aangeboden verlossing niet aan, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden. En weer anderen hebben spot en geselslagen verdragen, ja zelfs boeien en gevangenis. Zij zijn gestenigd, in stukken gezaagd, in verzoeking gebracht, met het zwaard ter dood gebracht. Zij hebben rondgelopen in schapenvachten en geitenvellen. Zij leden gebrek, werden verdrukt en mishandeld. De wereld was hen niet waard. Zij dwaalden rond in afgelegen plaatsen en verbleven op bergen, in grotten en in hollen in de aarde. En deze allen hebben, hoewel zij door het geloof een goed getuigenis van God gekregen hebben, de vervulling van de belofte niet verkregen, daar God met het oog op ons iets beters voorzien had, opdat zij zonder ons niet tot de volmaaktheid zouden komen.

HEBREEËN 11:32-40

22

God helpt waar menselijke kracht tekortschiet

Laten we het eens over dat soort gevallen hebben. Mensen die in gevaar verkeerden en voor grote uitdagingen stonden. Dingen waarbij menselijke kracht hun eerlijk gezegd niet had kunnen helpen. Menselijke kracht zou de muren van Jericho niet omver hebben geworpen of de muilen van de leeuwen in Daniëls leeuwenkuil hebben toegesloten. Menselijke kracht kon hen niet uit de brandende oven bevrijden, zoals Nebukadnezar zelf liet doorschemeren met zijn retorische vraag:

Nu dan, als u bereid bent op het moment dat u het geluid van de hoorn, fluit, citer, luit, lier, panfluit, en allerlei muziekinstrumenten hoort, neer te vallen en het beeld te aanbidden dat ik gemaakt heb, dan is het goed, maar als u het niet aanbidt, dan zult u op hetzelfde ogenblik midden in de brandende vuuroven worden geworpen. En wie is dan de god die u uit mijn handen kan verlossen?

DANIËL 3:15

Hun antwoord was:

Als het moet, kan onze God, Die wij vereren, ons verlossen uit de brandende vuuroven, en Hij zal ons, o koning, uit uw hand verlossen.

DANIËL 3:17

Dat klopt. Door geloof zagen mensen hoe God bovennatuurlijk ingreep in situaties waar mensen geen macht over hadden. Met andere woorden, een leven in geloof in God is een bovennatuurlijk leven.

[Vertalersnoot: de Engelse transcriptie zegt hier ‘God’s faith’. De voorafgaande en volgende uitleg gaan over mensen die op God vertrouwen; de formulering is op grond van die context weergegeven. De opname is hiervoor niet gecontroleerd.] Als je iemand bent die gelooft, zul je zien dat God dingen laat gebeuren die moeten gebeuren. Je zult zien dat gebeden worden verhoord. Je zult bevrijdingen zien. Je zult zien dat God ontmoetingen tot stand brengt. Je zult merken dat je vijanden overwint, misschien zelfs zonde in je leven die je op eigen kracht niet kunt overwinnen. God greep in en bood hulp in situaties waarin dat nodig was, aan mensen die geloof hadden. Dat is wat hier wordt gezegd.

23

Mozes wordt bewaard door het geloof van zijn ouders

Ik begon eerst vers 23 te lezen, maar ik wilde daarmee wachten tot dit punt, omdat het daar minder duidelijk is dat dit ermee wordt bedoeld. Maar er staat:

Door het geloof werd Mozes, toen hij geboren was, drie maanden lang door zijn ouders verborgen, omdat zij zagen dat het een heel bijzonder kind was. En zij waren niet bevreesd voor het bevel van de koning.

HEBREEËN 11:23

Je zou kunnen zeggen: ‘Was dat geloof van zijn ouders, of was dat gewoon wat elke ouder zou doen: hun kind verbergen voor mensen die het willen doden?’ Het was niet het geloof van Mozes. Door geloof werd Mozes verborgen, maar hij was een baby. Hij had helemaal geen geloof.

Wat wordt hier eigenlijk gezegd? Ik denk dat ons wordt getoond dat Mozes dankzij het geloof van zijn ouders drie maanden lang met succes verborgen werd gehouden. Hoeveel ouders hebben waarschijnlijk geprobeerd hun kinderen voor de soldaten van de farao te verbergen, maar werden toch betrapt? Hier wordt Mozes op wonderbaarlijke wijze bewaard. Natuurlijk deden zijn ouders wat ze konden. Maar

ongetwijfeld deden veel ouders wat ze konden en konden ze hun kinderen toch niet redden van de zwaarden van de Egyptische soldaten. Maar er staat niet alleen dat de ouders van Mozes door geloof probeerden hem in leven te houden. Er staat dat hij door geloof drie maanden verborgen werd gehouden. Hun geloof en Gods voorzienigheid zorgden ervoor dat Mozes die drie maanden met succes en veilig verborgen bleef en niet werd ontdekt, terwijl dat anders wel had kunnen gebeuren.

Dit zijn voorbeelden die de schrijver van Hebreëën geeft van hoe geloof ertoe leidt dat God Zijn volk te hulp komt. Mensen zijn niet afhankelijk van menselijke beperkingen of menselijke vermogens als ze geloof in God hebben. Bij God zou niets onmogelijk genoemd moeten worden. Wie dat gelooft, zal in veel situaties merken dat het waar is. In veel situaties, maar niet in alle.

24

Geloof geeft moed om angst te overwinnen

Dat is het volgende punt. Het volgende resultaat van geloof is heldhaftig lijden en zelfs martelaarschap. Dit is een vierde bewijs van geloof. We vinden deze voorbeelden vooral in vers 35 tot en met 38. Daar is ook al een aanwijzing voor in vers 27:

Door het geloof heeft hij Egypte verlaten zonder bevreesd te zijn voor de toorn van de koning. Want hij bleef standvastig, als zag hij de Onzichtbare.

HEBREEËN 11:27

Daar zit iets heldhaftigs in. Door geloof deed hij wat juist was.

Wanneer er staat dat hij de toorn van de koning niet vreesde, zou dat verkeerd begrepen kunnen worden. Dat deed hij wel. Als je het verhaal in Exodus leest, staat er dat hij, toen hij de Egyptenaar doodde, hoopte dat niemand het had gezien. De volgende dag bleek dat iemand het had gezien en dat het verhaal rondging dat deze Egyptische man een andere Egyptenaar had gedood om de Hebreëën te helpen. Er

staat dat Mozes bang werd en uit Egypte vluchtte toen hij wist dat de zaak bekend was geworden. Hij was dus echt bang. Wanneer er staat dat hij de toorn van de koning niet vreesde: dat deed hij wel.

Maar wat wordt hier gezegd? Ik denk dat hier hetzelfde wordt gezegd als over zijn ouders. In vers 23 staat:

ze waren niet bang voor het bevel van de koning.

Nou, dat waren ze wel. Daar ben ik zeker van. Wie zou er niet bang zijn voor het gebod van de koning? Hij zegt: 'Dood je kinderen.' Daar zou niemand zich prettig bij voelen. Dat is beangstigend. Zo was ook hij bang voor de koning.

Maar waarom staat er over hen dat ze niet bang waren? Ik denk dat ermee wordt gezegd dat hun geloof hun angst neutraliseerde. Natuurlijk voelden ze angst, maar ze deden toch wat juist was, omdat ze geloof hadden. Wanneer er een conflict is tussen je plicht doen, wat beangstigend is, en je plicht verzuimen, wat een veiligere weg lijkt, zegt je geloof je dat dit je plicht is. Maar er zit ook iets beangstigends aan. Moed is dat je het toch doet. Je voelt die angst wel, maar je handelt alsof je geen angst hebt. Je doet wat juist is, alsof je niet bang bent.

Ik denk dat dit is waar hier werkelijk op wordt gedoeld, want ze voelden beslist angst. Dat doen alle mensen wanneer ze in gevaar zijn. Maar dat is niet hetzelfde als angst overwinnen. Ik geloof dat ze door geloof hun angst overwonnen en dat daarom gezegd kon worden dat ze in hun handelen niet bang waren. Ze deden wat juist was, alsof ze niet bang waren. Geloof neutraliseerde de invloed van hun angst.

25

Ook lijden en martelaarschap horen bij geloof

Hier is het andere gedeelte, vers 35. Halverwege staat:

Vrouwen hebben hun doden terug gekregen door opstanding uit de dood. Maar anderen zijn gefolterd en namen de aangeboden verlossing niet aan, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden. En weer anderen hebben spot en geselslagen verdragen, ja zelfs boeien en gevangenis. Zij zijn gestenigd, in stukken gezaagd, in verzoeking gebracht, met het zwaard ter dood gebracht. Zij hebben rondgelopen in schapenvachten en geitenvellen. Zij leden gebrek, werden verdrukt en mishandeld. De wereld was hen niet waard. Zij dwaalden rond in afgelegen plaatsen en verbleven op bergen, in grotten en in holen in de aarde.

HEBREEËN 11:35-38

Wat is er nu geworden van die bevrijding, van het op de vlucht jagen van de vijanden en het ontkomen aan de scherpste van het zwaard? Deze mensen werden door het zwaard gedood. Sommigen ontkwamen door geloof aan de scherpste van het zwaard in vers 34. Maar in vers 37 werden sommigen van hen door het zwaard gedood en doormidden gezaagd, nog erger.

Die moeten dan wel niet hetzelfde soort geloof hebben gehad als de anderen, want sommigen hadden geloof en behaalden alleen maar overwinningen. Dit moet iets anders zijn, een gebrek aan geloof bij deze mensen. Maar er staat:

En wat zal ik nog meer zeggen? Want de tijd ontbreekt mij om te vertellen over Gideon, Barak, Simson, Jefta, David en Samuel en de profeten. Zij hebben door het geloof koninkrijken overwonnen, gerechtigheid in praktijk gebracht, beloften verkregen, muilen van leeuwen gesloten. Zij hebben de kracht van het vuur geblust, zij zijn aan de scherpte van het zwaard ontkomen, zij hebben in zwakheid kracht ontvangen, zij zijn machtig geworden in de oorlog, legers van vreemden hebben zij op de vlucht gejaagd. Vrouwen hebben hun doden terug gekregen door opstanding uit de dood. Maar anderen zijn gefolterd en namen de aangeboden verlossing niet aan, opdat zij een betere opstanding verkrijgen zouden. En weer anderen hebben spot en geselslagen verdragen, ja zelfs boeien en gevangenis. Zij zijn gestenigd, in stukken gezaagd, in verzoeking gebracht, met het zwaard ter dood gebracht. Zij hebben rondgelopen in schapenvachten en geitenvellen. Zij leden gebrek, werden verdrukt en mishandeld. De wereld was hen niet waard. Zij dwaalden rond in afgelegen plaatsen en verbleven op bergen, in grotten en in hollen in de aarde. En deze allen hebben, hoewel zij door het geloof een goed getuigenis van God gekregen hebben, de vervulling van de belofte niet verkregen, daar God met het oog op ons iets beters voorzien had, opdat zij zonder ons niet tot de volmaaktheid zouden komen.

HEBREEËN 11:32-40

26

God vertrouwen wanneer bevrijding uitblijft

Ook deze mensen hadden geloof. Degenen die door het zwaard stierven, hadden evenveel geloof als degenen die aan het zwaard ontkwamen. Degenen die op de brandstapel stierven, hadden evenveel geloof als Sadrach, Mesach en Abed-Nego, die niet in de vlammen stierven. Degenen die door Nero aan de leeuwen werden gevoerd, stierven in geloof, terwijl Daniël aan de leeuwen werd gevoerd en niet stierf. Dit geeft eenvoudig aan dat geloof inderdaad Gods bevrijding brengt wanneer Hij dat wil, maar dat het nog steeds aan Hem is. Je manipuleert God niet door geloof te hebben. Je zegt niet: 'Ik heb geloof, dus God zal dit wel moeten oplossen.'

Ik heb geloof in God, niet in de verwachting dat Hij het zal oplossen. Ik heb geloof in Hem als mijn Vader, als mijn God, als Iemand Die betrouwbaar is. Ik vertrouw erop dat Hij zal doen wat juist is. Als Hij wil dat ik aan de scherpste van het zwaard ontkom, dan is dat precies wat er zal gebeuren. Als Hij wil dat ik door het zwaard gedood word, dan is dat wat er zal gebeuren. Ik vertrouw Hem. Ik heb hetzelfde geloof als ik Hem vertrouw wanneer Hij geen bevrijding brengt.

Job zei:

Zelfs als Hij mij doodt, blijf ik op Hem vertrouwen.

JOB 13:15

Job had er liever op vertrouwd dat God een oplossing zou geven, en dat is uiteindelijk ook wat God doet. Maar Job zei: 'Het maakt niet uit of Hij het oplost of niet. Als Hij mij doodt, is dat goed. Ik vertrouw Hem nog steeds. Ik vertrouw op Wie Hij is. Ik vertrouw op Zijn goede bedoelingen. Ik vertrouw erop dat Hij weet wat Hij doet. Ik vertrouw erop dat Zijn keuze beter is dan de mijne.'

Dat is geloof in God. Het is niet geloven dat Hij mij zal genezen. Het is niet geloven dat Hij mij in leven zal houden. Het is geloven dat als dat het juiste is om te doen, Hij dat zal doen. Als dat in deze situatie niet het juiste is om te doen, dan vertrouw ik erop dat Hij doet wat juist is. Ook als dat betekent dat ik door het zwaard gedood word, aan de

leeuwen gevoerd word, op de brandstapel verbrand word, rondloop in geitenvellen en schapenvachten en in grotten en holen in de aarde leef. Als dat is wat Hij voor mij heeft, dan is dat goed. Deze mensen stierven allemaal met hetzelfde soort geloof.

27

Door geloof Gods goedkeuring ontvangen

Het vierde bewijs van geloof is heldhaftig lijden en de marteldood. Er is een vijfde: het laatste en misschien wel belangrijkste resultaat van geloof is Gods goedkeuring. God is blij met geloof. Hij keurt het goed. Hij legt een gunstig getuigenis over hen af. Dat zien we in vers 2:

Hierdoor immers hebben de ouden een goed getuigenis gekregen.

HEBREEËN 11:2

In vers 4 staat:

Door het geloof heeft Abel God een beter offer gebracht dan Kaïn. Daardoor kreeg hij getuigenis dat hij rechtvaardig was; dit heeft God met het oog op zijn gaven getuigd. En door dit geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is.

HEBREEËN 11:4

En over Henoch staat in vers 5:

Door het geloof werd Henoch weggenomen, opdat hij de dood niet zou zien. En hij werd niet gevonden, omdat God hem weggenomen had. Vóór zijn wegneming kreeg hij namelijk het getuigenis dat hij God behaagde.

HEBREEËN 11:5

Aan het eind staat:

voordat hij werd opgenomen, werd er al van hem gezegd dat God blij met hem was.

Zonder geloof is het echter onmogelijk God te behagen. Want wie tot God komt, moet geloven dat Hij is, en dat Hij beloont wie Hem zoeken.

HEBREEËN 11:6

Over Noach staat aan het eind van vers 7:

Door het geloof heeft Noach, toen hij een aanwijzing van God ontvangen had van de dingen die nog niet te zien waren, uit ontzag voor God de ark gebouwd, tot redding van zijn gezin. Daardoor heeft hij de wereld veroordeeld en is hij een erfgenaam geworden van de rechtvaardigheid die overeenkomstig het geloof is.

HEBREEËN 11:7

Dat wil zeggen dat God hem vanwege zijn geloof rechtvaardig verklaarde, zoals Hij later bij Abraham deed. Verderop staat in vers 16:

Maar nu verlangen zij naar een beter, dat is naar een hemels vaderland. Daarom schaamt God Zich niet voor hen om hun God genoemd te worden. Want Hij had voor hen een stad gereedgemaakt.

HEBREEËN 11:16

Hij keurt hen goed. Hij is blij met hen. Hij is trots op hen.

28

Samen met de geloofsgetuigen de wedloop lopen

Gods goedkeuring hebben is het allerbelangrijkste. Niet aan de scherpte van het zwaard ontkomen, niet de onzichtbare wereld zien. Het belangrijkste is dat God blij is. Hij is blij met geloof, en het is onmogelijk Hem zonder geloof te behagen. In vers 39 staat opnieuw:

En deze allen hebben, hoewel zij door het geloof een goed getuigenis van God gekregen hebben, de vervulling van de belofte niet verkregen,

HEBREEËN 11:39

Dat wil zeggen dat God getuigde van hun goedheid. Dat ontvingen ze door hun geloof. Ze ontvingen de belofte niet. Ze leefden niet lang genoeg om de beloften die gedaan waren in vervulling te zien gaan. Ze leefden en stierven in het Oude Testament. Ze zagen Christus niet en ook niet de vervulling waarnaar ze uitzagen.

Maar hij zegt dat dat nu gebeurd is. In vers 40 staat:

daar God met het oog op ons iets beters voorzien had, opdat zij zonder ons niet tot de volmaaktheid zouden komen.

HEBREEËN 11:40

Er is een beter verbond, er zijn betere beloften en er is een betere ervaring van daadwerkelijk kennen en zien. Bedenk dat Jezus tegen Zijn discipelen zei:

Maar uw ogen zijn zalig omdat zij zien, en uw oren omdat zij horen. Want voorwaar, Ik zeg u dat veel profeten en rechtvaardigen verlangd hebben te zien wat u ziet, en zij hebben het niet gezien; en te horen wat u hoort, en zij hebben het niet gehoord.

MATTHEÛS 13:16-17

God voorziet voor ons in iets beters dan voor hen. Wij mogen deze dingen zien. Maar zij hadden geloof zoals ook van ons gevraagd wordt. Ze ontvingen een goed getuigenis van God, net zoals wij, op dezelfde manier. God voorzag voor ons in iets beters,

opdat zij zonder ons niet tot de volmaaktheid zouden komen.

HEBREEËN 11:40

Dat is echt een lastig geformuleerde zin. Die kan meer dan één ding betekenen. Ik zal je gewoon vertellen wat die volgens mij waarschijnlijk betekent: hun aantal was niet compleet zonder dat wij eraan werden toegevoegd. Zij vormden niet het volledige aantal geloofsmensen. Doordat wij de wedloop van het geloof lopen, voegen wij ons bij hun aantal. Hun aantal is niet compleet zonder ons erbij.

Dus in zekere zin lopen wij dezelfde wedloop als zij. Daarom zegt hoofdstuk 12, vers 1:

Welnu dan, laten ook wij, nu wij door zo'n menigte van getuigen omringd worden, afleggen alle last en de zonde, die ons zo gemakkelijk verstrikt. En laten wij met volharding de wedloop lopen die voor ons ligt,

HEBREEËN 12:1

Dat zijn zij.

Wij hebben hen als onze voorbeelden. Zij getuigen tegenover ons dat dit de weg is die je moet gaan. Leef door geloof en krijg deze resultaten in je leven. Nu we die getuigen hebben, die ons daarvan getuigen, zouden we bemoedigd moeten zijn bij het lopen van die wedloop, zegt hij.

Er zijn zeker enkele verzen in hoofdstuk 11 die ik graag had willen behandelen. Misschien zal ik over een paar daarvan nog iets zeggen wanneer we terugkomen bij hoofdstuk 12, want het is jammer om die dingen onbesproken te laten.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Hebreëën 10:22
- Hebreëën 10:36
- Hebreëën 10:37-38
- Hebreëën 11:6
- Hebreëën 10:39
- Hebreëën 11:1-3
- Hebreëën 11:4-12
- Hebreëën 11:13-16
- Hebreëën 11:17-22
- Hebreëën 11:23-31
- Hebreëën 11:32-40
- Hebreëën 11:7
- Hebreëën 11:5
- Hebreëën 6:9
- Romeinen 8:28
- 2 Korinthe 4:17
- Job 23:10
- 1 Petrus 1:7
- Romeinen 5:1-2
- Romeinen 5:3
- Jakobus 1:6-7

- Psalmen 34:8
- 1 Petrus 5:8
- Efeze 6:12
- Lukas 10:20
- Hebreëën 11:1
- Genesis 1:3
- Genesis 1:9
- Genesis 1:6
- Genesis 1:11
- Genesis 1:20
- Hebreëën 11:13
- Hebreëën 11:20
- Hebreëën 11:23
- Hebreëën 11:26-27
- Hebreëën 11:35
- Jakobus 2:26
- Hebreëën 11:4
- Hebreëën 11:8-10
- Hebreëën 11:24
- Hebreëën 11:25
- Exodus 12:12-13
- Hebreëën 11:29
- Hebreëën 11:30
- Hebreëën 11:33-35
- Daniël 3:15
- Daniël 3:17
- Hebreëën 11:27
- Hebreëën 11:35-38
- Job 13:15
- Hebreëën 11:2
- Hebreëën 11:16
- Hebreëën 11:39
- Hebreëën 11:40
- Mattheüs 13:16-17

- Hebreëën 12:1

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.